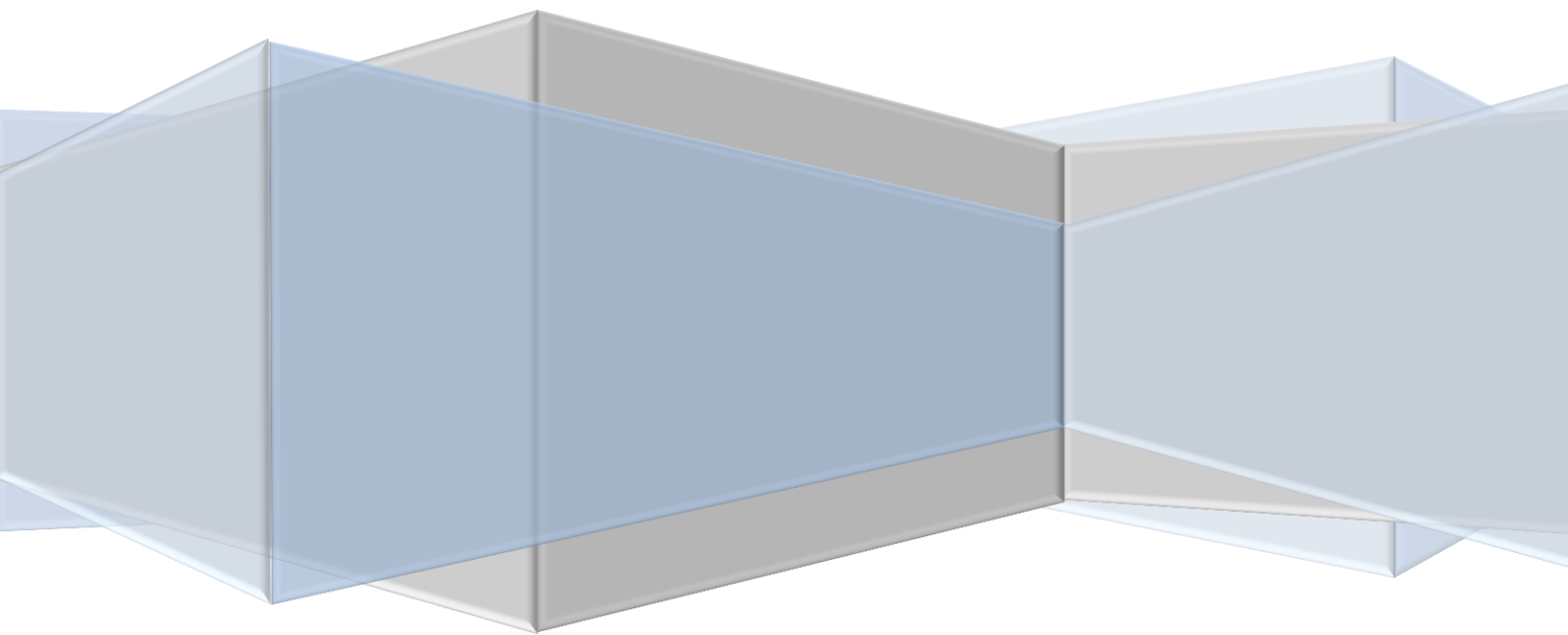

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla

Gminy Stromiec do roku 2020

Autorzy opracowania:

Krzysztof Pietrzak

Adam Bronisz

Julita Dworak

Meritum Competence

ul. Syta 135, 02-987 Warszawa

NIP 5262737394

szkolenia@meritumnet.pl, azbest@meritumnet.pl, audyt@meritumnet.pl

www.szkolenia.meritumnet.pl

Stromiec, 2016

Spis treści

1	Wstęp	5
2	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	5
3	Podstawa prawna opracowania.....	6
4	Zakres opracowania	7
5	Cele ochrony środowiska uwzględnione podczas opracowania <i>Programu</i>	7
6	Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i>	7
7	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	8
8	Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym	8
9	Stan środowiska obszaru objętego <i>Programem</i>	9
9.1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	9
9.2	Zagrożenia hałasem	12
9.3	Pola elektromagnetyczne	12
9.4	Gospodarowanie wodami.....	14
9.4.1	Wody powierzchniowe.....	14
9.4.2	Obszary zagrożone podtopieniami.....	16
9.4.3	Wody podziemne	17
9.5	Gospodarka wodno – ściekowa	18
9.6	Zasoby geologiczne.....	20
9.7	Gleby.....	20
9.8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	21
9.9	Zasoby przyrodnicze	23
9.9.1	Lasy i łowiectwo	23
9.9.2	Formy ochrony przyrody	24
9.10	Zagrożenia poważnymi awariami	27
10	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	27

11	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	28
12	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w <i>Programie</i>	36
	Spis rysunków.....	37
	Spis tabel	37
	Spis wykresów	37

1 Wstęp

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko (dalej: *Prognozy*) jest *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stromiec do roku 2020* (dalej: *Program*). Konieczność opracowania *Prognozy* wynika z faktu, że w *Programie* przewidziano do realizacji przedsięwzięcia (zadania) polegające na budowie sieci wodociągowej, budowie i modernizacji dróg. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71) ww. przedsięwzięcia zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 3 października z 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.), stwierdzono konieczność opracowania niniejszej *Prognozy*.

2 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stromiec do roku 2020* została opracowana, ponieważ przewidziane są w nim do realizacji zadania, które zgodnie z polskim prawodawstwem, zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co jednocześnie obliguje organ opracowujący dokument do sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tego dokumentu.

Prognoza zawiera informacje o stanie środowiska, istotnych problemach ochrony środowiska oraz możliwym oddziaływaniu na środowisko dokumentu, dla którego jest sporządzana. W przypadku *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stromiec do roku 2020*, elementami środowiska, które wymagają interwencji są powietrze i woda.

Analiza pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 zadań ujętych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Stromiec do roku 2020*, którymi są:

- Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Stromcu,
- Termomodernizacja budynku OSP w Boskiej Woli,

- Termomodernizacja budynku OSP w Bożem,
- Przebudowa drogi w miejscowości Stromiec ul. Strażacka,
- Przebudowa drogi w miejscowości Stromiec ul. Szkolna,
- Przebudowa drogi w miejscowości Stromiec ul. Poświętna,
- Przebudowa drogi w miejscowości Krzemień,
- Przebudowa drogi w miejscowości Krzemień,
- Przebudowa drogi w miejscowości Małe Boże,
- Przebudowa drogi w miejscowości Małe Boże,
- Przebudowa drogi w miejscowości Piróg,
- Przebudowa drogi w miejscowości Matyldzin,
- Przebudowa drogi w miejscowości Lipskie Budy,
- Przebudowa drogi w miejscowości Sułków,
- Budowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowości Olszowa Dąbrowa,
- Rozbudowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowościach: Małe Boże (Nowa Wieś) i Niedabyl (Zachmiel),
- Rozbudowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowości Boska Wola,
- Rozbudowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowości Pietrusin,
- Rozbudowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowości Krzemień,
- Edukacja ekologiczna,
- Likwidacja dzikich wysypisk,

wykazała, że ich realizacja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

3 Podstawa prawna opracowania

Podstawą prawną wykonania *Prognozy* jest art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.).

4 Zakres opracowania

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo z dnia 18 października 2016.r, znak: WOOŚ-I.411.295.2016.JD) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie (pismo z dnia 28 września 2016 r., znak: ZS.9022.1796.2016MK).

5 Cele ochrony środowiska uwzględnione podczas opracowania Programu

Celami realizacji programu ochrony środowiska jest poprawa stanu i ochrona środowiska, w szczególności:

- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery,

przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego.

6 Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Procedura tworzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko była sporządzana równolegle do realizacji dokumentu podstawowego - Programu Ochrony Środowiska.

Prognozę wykonano w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn zm.).

W niniejszym dokumencie dokonano analizy oddziaływań na środowisko w oparciu o dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi. W przypadku zapisów *Prognozy* zastosowano jakościową analizę macierzową, dzięki czemu możliwe było poddanie ocenie wpływu poszczególnych zadań ujętych w *Programie* na środowisko.

7 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Aby realizacja zadań zawartych w *Programie* przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w *Programie* zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring realizacji planu będzie prowadzony z wykorzystaniem wzoru sprawozdania znajdującego się w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Strumiec do roku 2020*). Do końca lutego każdego roku kalendarzowego wyznaczony przez Wójta Gminy Strumiec pracownik Urzędu Gminy uzupełni wzór sprawozdania, a następnie przeanalizuje, czy zadania są realizowane zgodnie z założonym harmonogramem i czy występują trudności w ich realizacji. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji *Planu*, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

8 Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym

Program nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne.

9 Stan środowiska obszaru objętego *Programem*

9.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Teren gminy, wg podziału na dzielnice rolniczo – klimatyczne Gumińskiego, zalicza się do południowej części „dzielnicy środkowej” i charakteryzuje:

- dominacją wiatrów zachodnich,
- występowaniem od 30 do 50 dni mroźnych,
- średnią temperaturą w lutym - 3,4°C oraz lipcu 18°C,
- średnią roczną sumą opadów 548 mm,
- okresem wegetacyjnym, trwającym 210 do 220 dni¹.

Panujące na danym obszarze warunki meteorologiczne (m.in. prędkość i kierunek wiatru, opad atmosferyczny, temperatura powietrza) mają wpływ na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń. Badanie i ocena jakości powietrza jest realizowana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w oparciu o przepisy art. 85 - 95 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.). Powyższe przepisy wraz z rozporządzeniami Ministra Środowiska: z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032) i z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031) definiują system monitoringu powietrza, określają zakres i sposób badania jakości powietrza, określają minimalną liczbę stacji oraz metody i kryteria oceny.

Źródła emisji zanieczyszczeń powietrza mogą być:

- punktowe tzw. emisja punktowa - pochodząca ze źródeł zorganizowanych, powstająca głównie w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych;
- liniowe tzw. emisja liniowa – komunikacyjna, pochodząca głównie z transportu samochodowego, kolejowego, wodnego i lotniczego, w której poszczególne odcinki drogi rozpatrywane są jako emitery liniowe;
- powierzchniowe tzw. emisja powierzchniowa – której głównym źródłem są paleniska domowe, gromadzenie oraz utylizacja ścieków i odpadów.

¹ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Stromicz

Oceny jakości powietrza są wykonywane w odniesieniu do obszaru danej strefy. Obowiązujący układ stref określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 poz. 914), zgodnie, z którym w województwie mazowieckim ocenę wykonuje się dla stref:

- aglomeracji warszawskiej,
- miasta Płock,
- miasta Radom,
- strefy mazowieckiej.

Rysunek 1. Podział województwa mazowieckiego na strefy

Źródło: WIOŚ Warszawa

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na obszarze Gminy Stromiec są:

- Emisja niska (większość gospodarstw domowych ogrzewanych jest wykorzystaniem kotłowni węglowych lub pieców opalanych drewnem i węglem kamiennym).

- Emisja komunikacyjna (ze względu na znaczne natężenie ruchu, pojazdy przemieszczające się drogą krajową nr 48 są jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza).

Gmina Stromiec została zaklasyfikowana do strefy mazowieckiej. Klasyfikacja na podstawie wyników pomiarów powietrza została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 1. Klasyfikacja stref na podstawie wyników pomiarów

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy										
		SO ₂	NO ₂	CO	PM ₁₀	PM _{2,5}	C ₆ H ₆	Pb	As	Cd	B(a)P	O ₃
Strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	C	C ₁	A	A	A	A	C	D ₂

Źródło: WIOŚ Warszawa

klasa A – jeżeli stężenia substancji na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych bądź poziomów docelowych;

klasa C – jeżeli stężenia substancji na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji oraz poziomy docelowe;

klasa C₁ – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II;

klasa D₂ – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Na terenie Gminy Stromiec nie ma punktów pomiarowych dla zanieczyszczeń powietrza. W 2015 r. WIOŚ w Warszawie prowadził badania pomiaru stężeń zanieczyszczeń w powietrzu dla województwa mazowieckiego, jednak wyniki pomiaru są mocno uogólnione ze względu na uśrednienie ich dla całej strefy mazowieckiej, w której znajduje się gmina.

Ze względu na brak w gminie zakładów przemysłowych, emitujących zanieczyszczenia do atmosfery można stwierdzić, że wyniki pomiarów dla Gminy Stromiec były lepsze, aniżeli te zaprezentowane, gdzie zanotowano przekroczenie normy dobowej dla pyłu PM₁₀ (strefie nadano klasę C). Również poziom stężeń pyłu PM_{2,5} został przekroczony, w wyniku klasyfikacji strefa mazowiecka otrzymała klasę C₂. Ponadto poziomy stężenia B(a)P w pyłe PM₁₀ były bardzo wysokie, szczególnie w sezonie grzewczym. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), benzenu (C₆H₆) oraz metali

ciężkich badania wykazały poziomy zgodne z ustalonymi normami. W przypadku O₃, strefie mazowieckiej nadano klasę D₂.

Tabela 2. Statystyki wyników modelowania matematycznego emisji dla wybranych zanieczyszczeń powietrza - średnie, średnioroczne wartości dla Gminy Stromiec

powiat	gmina	Uśrednione dla obszaru gmin wartości				
		PM10 rok	Liczba dni z przekroczeniem średniego stężenia PM10 50 µg/ m ³	PM 2,5 rok	B(a)P rok	NO ₂ rok
białobrzeski	Stromiec	10,8 µg/ m ³	0	10,3 µg/ m ³	0,7 ng/m ³	5,5 µg/ m ³
		Wartości dopuszczalne				
		40 µg/ m ³	-	20 µg/ m ³	-	40 µg/ m ³

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport za rok 2015, WIOŚ Warszawa

Z wyników modelowania matematycznego emisji wynika, że stan powietrza na terenie gminy nie przekroczył dopuszczalnych wartości dla PM10, PM2,5 i NO₂.

9.2 Zagrożenia hałasem

Hałas w Gminie Stromiec wiąże się przede wszystkim z ruchem samochodowym na głównych traktach komunikacyjnych przebiegających przez większe miejscowości.

Monitoring hałasu nie był prowadzony na terenie Gminy Stromiec.

9.3 Pola elektromagnetyczne

Zgodnie z art. 123 i 124 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska powinien prowadzić okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych oraz aktualizować corocznie rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

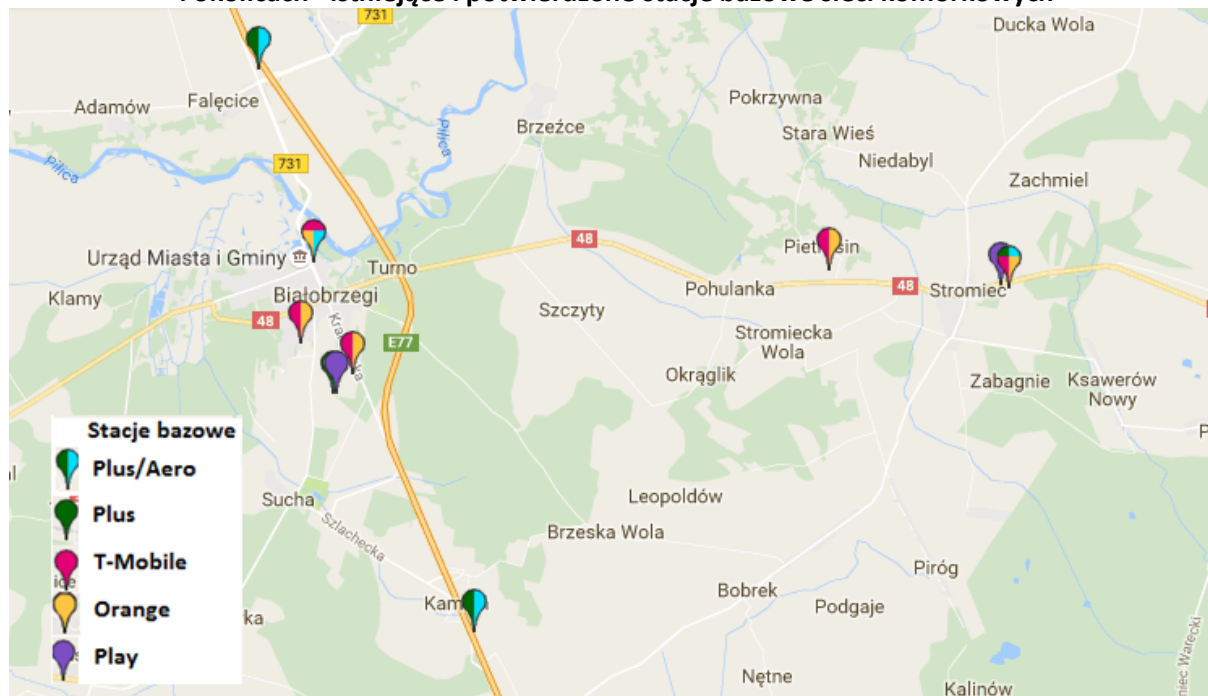
Na podstawie monitoringu prowadzonego przez WIOŚ wynika, że występujące w środowisku na terenie Województwa Mazowieckiego poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych (dopuszczalny poziom w zależności od częstotliwości wynosi od 7 V/m do 20 V/m).

Według wyników monitoringu PEM, prowadzonego przez WIOŚ, do chwili obecnej (2016 rok) nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji fal

elektromagnetycznych pochodzących z przedstawionych poniżej źródeł (linii energetycznych i nadajników telefonii komórkowej) w miejscach dostępnych dla ludności².

Rysunek 2. Lokalizacja źródeł promieniowanie elektromagnetycznego w Gminie Stromic i okolicach –istniejące i potwierdzone stacje bazowe sieci komórkowych

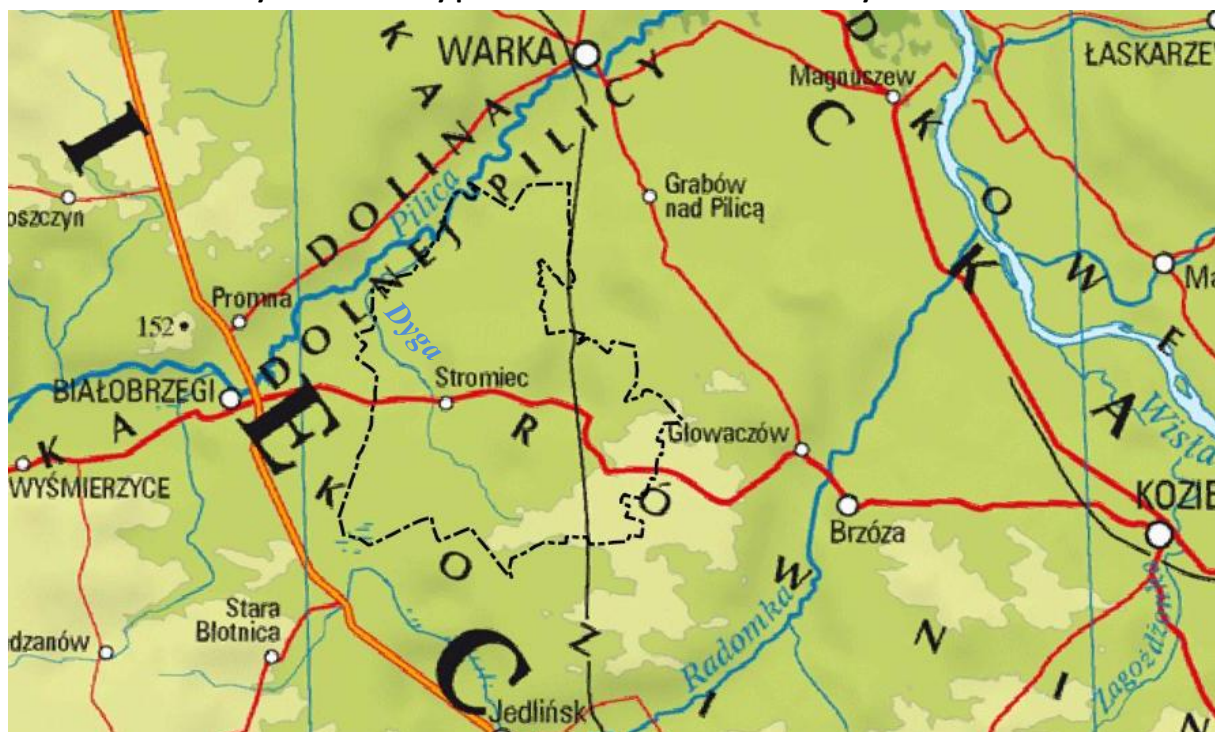
Źródło: www.beta.btsearch.pl (dostęp z dnia 15.09.2016 r.)

² WIOŚ w Warszawie (2016)

9.4 Gospodarowanie wodami

9.4.1 Wody powierzchniowe

Rysunek 3. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Stromiec

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Stromiec położona jest w zlewni Wisły, Radomki i Pilicy – która jest główną rzeką gminy. Pilica jest rzeką II rzędu, o długości 319 km i powierzchni dorzecza 9273 km². Pilica jest najdłuższym lewym dopływem Wisły, uchodzącym w 457 kilometrów biegu. Sieć rzeczną gminy uzupełniają rzeki Tymianka i Dyga. Źródłami zanieczyszczeń Pilicy są ośrodki miejskie: Białobrzegi, Nowe Miasto i Warka oraz jej dopływy Mogielanka i Drzewiczka.

W latach 2010 – 2015 WIOŚ w Warszawie prowadził monitoring wód płynących w Gminie Stromiec w obrębie rzeki Pilicy, na odcinku od Drzewiczki do ujścia. Tabela 6 przedstawia ocenę JCWP na wspomnianym cieku.

Tabela 3. Wyniki ocen Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) badanych w 2014 roku.

Nazwa ocenianej JCW	Kod ocenianej JCW	Kod reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Nazwa reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN JCW
Pilica od Drzewiczki do ujścia	PLRW200019 254999	PL01S0701_1095	Pilica - Ostrówek	IV stan/potencjał słaby	II stan db/ potencjał db	I stan bdb / potencjał słaby	Słaby	Poniżej stanu dobrego, przekroczone stężenia średnioroczne	Zły

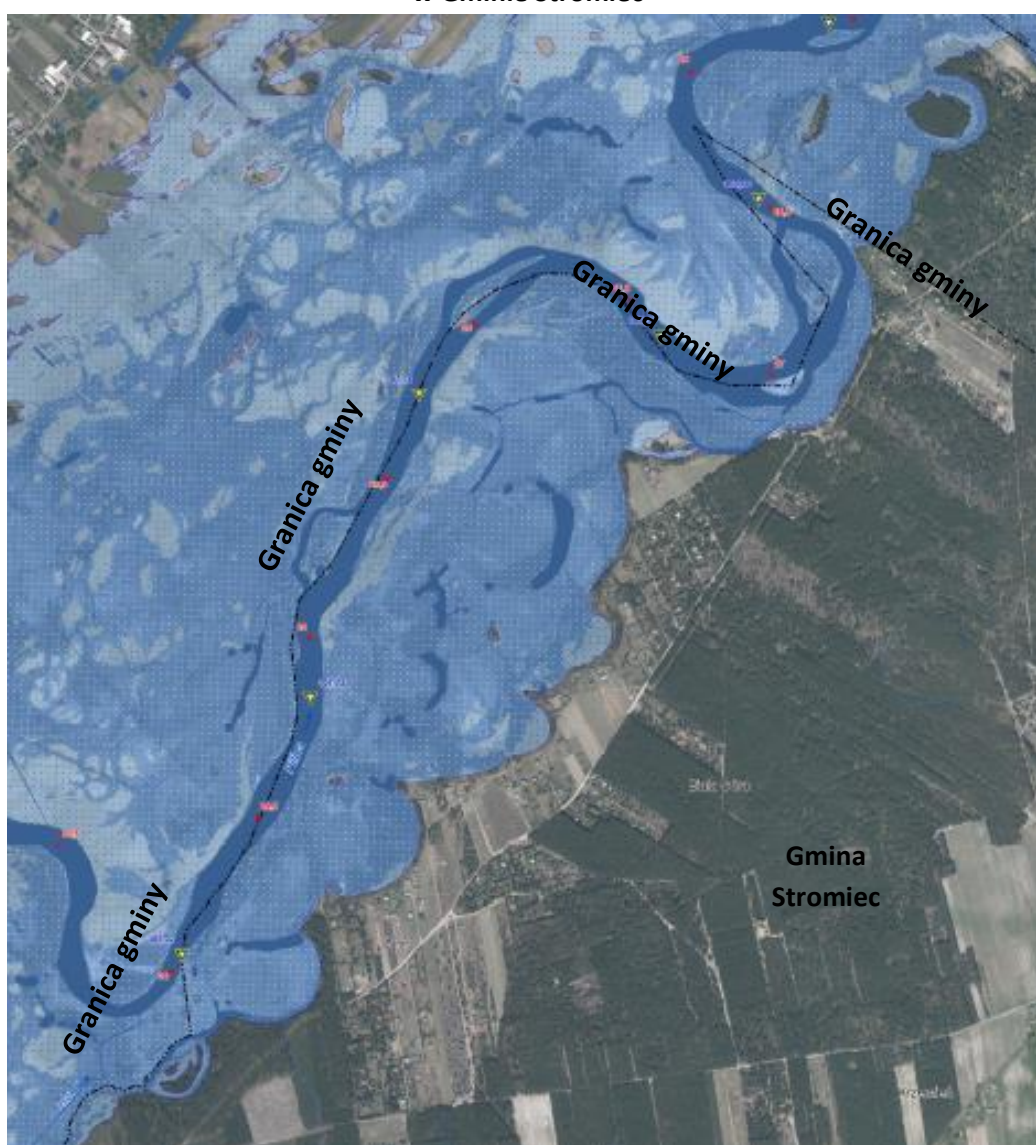
Źródło: WIOŚ Warszawa

9.4.2 Obszary zagrożone podtopieniami

Na terenie Gminy Stromiec istnieje ryzyko wystąpienia podtopień i powodzi. Zjawisko to związane jest z okresowym wylewaniem rzeki Pilicy. Na zniszczenia narażone są obszary uprawne i mieszkalne, przeprawy mostowe, drogi, przepusty³.

W 1999 i 2000 roku z powodu zalania obszaru gminy został ogłoszony stan klęski żywiołowej⁴.

Rysunek 4. Obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat w Gminie Stromiec

Źródło: mapy.isok.gov.pl (dostęp z dnia 09.15.2015)

³ mapy.isok.gov.pl dostęp z dnia 09.15.2015)

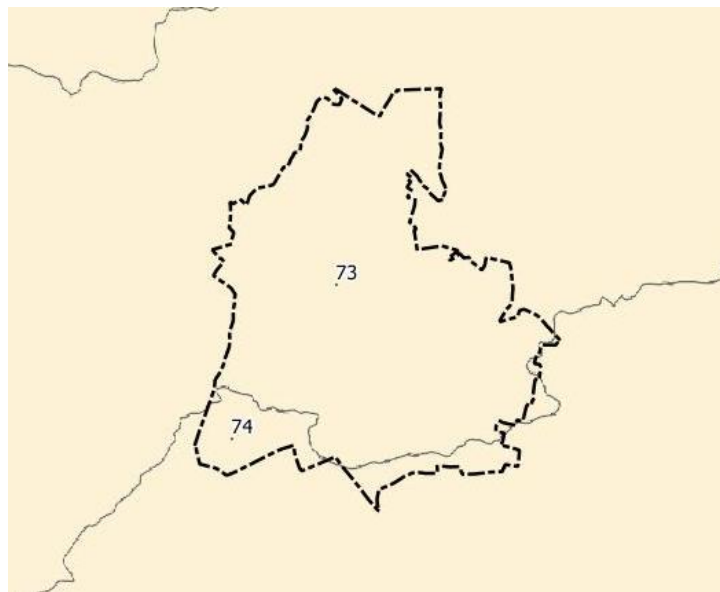
⁴ www.ugstromiec.pl

9.4.3 Wody podziemne

Gmina Stromiec położona jest w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych.: JCWPd 73 oraz JCWPd 74.

Rysunek 5. Jednolite części wód podziemnych w Gminie Stromiec

Źródło: www.psh.gov.pl (dostęp z dnia 15.09.2016)

JCWPd 73— w piętrze czwartorzędowym występują jeden lub dwa poziomy wodonośne będące w łączności hydraulicznej. Poniżej stratygrafia poziomów jest zróżnicowana (neogeński, górnokredowy, dolnokredowy, górnójurajski, środkowójurajski, dolnojurajski) i najczęściej nie posiadają one dobrej łączności hydraulicznej z czwartorzędowymi warstwami wodonośnymi. Wody słodkie występują na głębokości ok. 300 – 600 m, według rozpoznania regionalnego⁵.

GZWP występujące w obrębie JCWPd 73: 222, 215, 404, 412

JCWPd 74 - piętro czwartorzędowe rozciąga się na całym obszarze, najczęściej jedna lub dwie warstwy wodonośne rozdzielone gliną zwałową. W północnej części terenu niżej występują poziomy neogeński (miocen), paleogeński (oligocen) i górnokredowy. W części południowej tylko górnokredowy, natomiast w najbardziej zachodniej części dolnokredowy, górnójurajski, środkowójurajski i dolnojurajski.

GZWP występujące w obrębie JCWPd 74: 215, 222, 405, 412, 413

⁵ www.psh.gov.pl (dostęp z dnia 15.09.2016)

9.5 Gospodarka wodno – ściekowa

Charakterystyka sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, na terenie Gminy Stromiec została przedstawiona w tabeli 7. Sieć wodociągowa ma długość 116,8 km i zaopatruje w wodę 84% mieszkańców gminy. Długość sieci kanalizacyjnej jest znacznie mniejsza, wynosi zaledwie 47,3 km⁶, korzysta z niej niewiele ponad 31% mieszkańców.

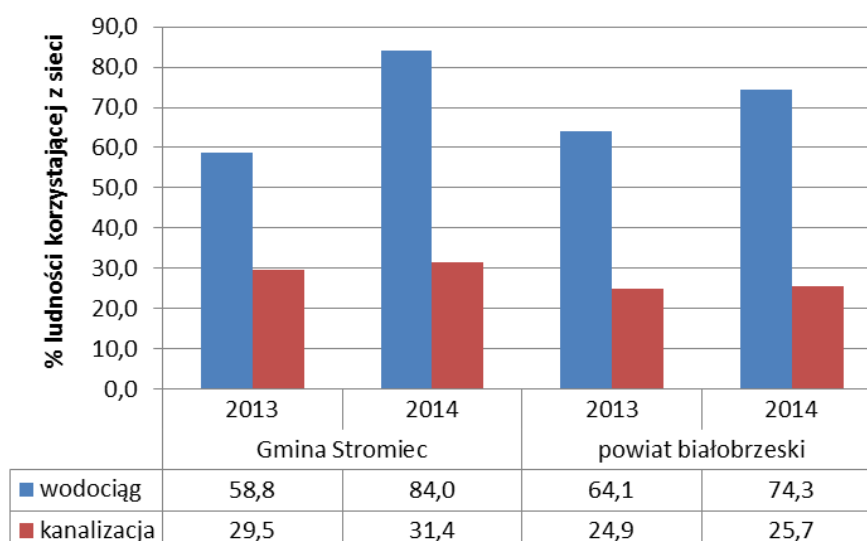
Dane zawarte w tabeli 7. ukazują, że zużycie wody w gminie na jednego mieszkańca jest znacznie niższe niż średnia dla powiatu białobrzесьkiego i wynosi 15,7 m³/mieszkańca.

Tabela 4. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie Gminy Stromiec i powiatu białobrzесьkiego

Jednostka terytorialna	Sieć [km]		Sieć [km/100km ²]		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³]	Ścieki komunalne odprowadzana (razem) [dm ³]
	wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągowa	kanalizacyjna		
powiat białobrzесьki	437,7	92,8	68,5	14,5	24,5	559
Gmina Stromiec	116,8	47,3	74,5	30,2	15,7	48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2014)

Wykres 1. Procentowy udział ludności korzystającej z infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w latach 2013 - 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS dane za rok 2014

Procentowy udział ludności korzystającej z infrastruktury wodno-kanalizacyjnej został przedstawiony na wykresie 1. Wynika z niego, że znacznie więcej osób korzysta z sieci wodociągowej niż kanalizacyjnej, której długość jest niewystarczająca dla potrzeb mieszkańców.

Tabela 5 przedstawia zestawienie liczbowe zbiorników bezodpływowych (szamb), oczyszczalni przydomowych oraz stacji zlewnych w Gminie Stromiec w latach 2012-2014.

Tabela 5. Gospodarka ściekowa poza oczyszczalnią w Gminie Stromiec w latach 2012-2014

Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych	Rok		
	2012	2013	2014
	[szt]		
Zbiorniki bezodpływowe (szamba)	411	150	141
Oczyszczalnie przydomowe	238	672	681
Stacje zlewnie	0	1	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W Gminie Stromiec w ostatnich latach obserwuje się znaczny spadek liczby zbiorników bezodpływowych na rzecz przydomowych oczyszczalni ścieków

W gminie znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Stromcu⁷ o przepustowości 460 m³/dobę⁸ oraz dwie stacje uzdatniania wody w miejscowości Boże i Dobieszyn.

Przedsiębiorcami posiadającymi zezwolenie na odbiór i transport nieczystości płynnych z terenu Gminy Stromiec (stan na 29.04.2016)⁹ są:

- **Handel Obwoźny, Wywóz Ścieków, Bogdan Ogorzałek**
26 - 811 Wyśmierzyce
ul. Kościuszki 42
- **Firma Usługowo Handlowa Sławomir Dawiczewski,**
ul. Kościelna 90
26-800 Białobrzegi

⁷ www.ugstromiec.pl (dostęp z dnia 20.09.2016)

⁸ Bank Danych Lokalnych GUS, dane za rok 2014

⁹ www.ugstromiec.pl (dostęp z dnia 20.09.2016)

- **JARPER Sp. z o.o., Kolonia Warszawska k/ Wygody**,
Al. Krakowska 108 A
05-552 Wólka Kosowska
- **Pytka Mirosław**
ul. Jana Brzechwy
26 - 800 Białobrzegi

9.6 Zasoby geologiczne

Według „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce” (stan na 31.12.2015), opracowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny, na terenie Gminy Stromiec nie występuje żadne złoża surowców mineralnych.

9.7 Gleby

Dominującym typem gleb w Gminie Stromiec są gleby brunatno – bielicowe oraz pseudo – bielicowe, które w dużej części powstały z piasków słabo gliniastych i luźnych, a rzadziej z piasków gliniastych lub glin. Piaszczyste aluwie znajdziemy w Dolinie Pilicy, natomiast zalegające małymi obszarami torfy na północ od miejscowości Ducka Wola. Głina zwałowa (gleby najlepsze) usytuowane są w okolicach Stromca i Woli Stromieckiej. Teren gminy to w przeważającej części gleby orne o niskiej jakości klasy V i VI¹⁰.

Procentowy udział poszczególnych klas gleby przedstawia się następująco:

Tabela 6. Procentowy udział poszczególnych klas gleby w Gminie Stromiec

Klasa gleby	Udział procentowy
I i II	0 %
III	4%
IV	27 %
V i VI	69 %

Źródło: Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Stromiec na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015 (aktualizacja)

Z monitoringu gleb prowadzonych przez Okręgową Stację Chemiczno – Rolniczą w Kielcach, wynika, że ponad 90 % gleb znajdujących się na obszarze Gminy Stromiec ma

¹⁰ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Stromiec na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015 (aktualizacja).

odczyn kwaśny. Gleby wymagają wapnowania oraz odpowiednich zabiegów agrotechnicznych w celu poprawy ich właściwości fizyko – chemicznych¹¹.

9.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

„Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w 2015 roku”, wykazała, że w Gminie Stromiec deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożyło 1575 właścicieli nieruchomości, w tym:

- 1437 gospodarstw domowych zadeklarowało segregację odpadów,
- 149 gospodarstw domowych przekazuje odpady zmieszane,
- 11 gospodarstw domowych ma naliczoną opłatę decyzją Wójta (dla właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi)¹².

Odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Stromiec odbierają (stan na 29.04.2016)¹³:

1. Gabryś Maciej " MA – GA"

ul. Jagiellońska 2/138, 26 - 600 Radom

2. TONSMEIER Wschód Sp. z o.o.,

ul. Wrocławska 3, 26 - 600 Radom

3. Zakład Inżynierii Środowiska „IREKo” Bożena Jaroszek, Legęzów

24, 26-652 Zakrzew

4. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych ATK Recykling,

ul. Chorzowska 3, 26 - 600 Radom

5. "Clean World" Firma Handlowo- Usługowa Marek Woch

ul. Kasprzykiewicza 45

6. "EKO-SAM" Sp. z o.o. Milejowice

ul. Aleja Kasztanowa 24, 26-652 Zakrzew

¹¹ Ibidem

¹² www.ugstromiec.pl dane za rok 2015 (dostęp z dnia 20.09.2016)

¹³ www.ugstromiec.pl—informacja o podmiotach odbierających odpady z terenu Gminy Stromiec (dostęp z dnia 20.09.2016)

Podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości przekazują zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Instalacją regionalną dla Gminy Stromiec, wskazaną w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012 - 2017, z uwzględnieniem lat 2018 - 2023, jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo - Handlowe "RADKOM" Spółka z. o. o., ul. Wincentego Witosa 76, 26 - 600 Radom¹⁴.

W 2015 roku z terenu Gminy Stromiec odebrano 494,80 Mg odpadów, w tym:

1. Niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych—288,8 Mg
2. Odpadów segregowanych—209 Mg (tabela 10)

Tabela 7. Masa zebranych odpadów segregowanych (dane za rok 2015)

Odpady segregowane	Masa
Ogółem	206 Mg
papier i tektura	11,7 Mg
szkło i opakowania szklane	6,2 Mg
tworzywa sztuczne	0,4 Mg
zmieszane odpady opakowaniowe	32,9 Mg
odpady wielkogabarytowe	35,5 Mg
elektrozłom	2,0 Mg
inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	115,1 Mg
zmieszane odpady gruzu i betonu	2,2 Mg

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.ugstromiec.pl (dostęp z dnia 20.09.2016)

W 2015 roku Gmina Stromiec osiągnęła następujące wyniki związane z gospodarką odpadami:

- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 00,00 %.
- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali tworzyw sztucznych i szkła – 19,44%.

¹⁴ www.ugstromiec.pl dane za rok 2015 (dostęp z dnia 20.09.2016)

- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 100 %

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. *o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1688) jest zbierany dwukrotnie w ciągu roku tj. w kwietniu i październiku. Odpady odbiera firma Maciej Gabryś "MA-GA" ul. Jagiellońska 2/138, 26 - 600 Radom. Organizowane są również zbiórki mobilne, przez firmy posiadające uprawnienia w tym zakresie¹⁵.

Na terenie Gminy Stromiec we wrześniu 2016 roku został utworzony punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w którym zbierane są: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne¹⁶.

9.9 Zasoby przyrodnicze

9.9.1 Lasy i łowiectwo

Lasami Państwowymi na terenie Gminy administruje Nadleśnictwo Dobieszyn, którego łączna powierzchnia wynosi 15254,67 ha, z czego 4739,46 ha (ok. 31 %) znajduje się na terenie gminy¹⁷. Lesistość gminy wynosi 37 %.

W drzewostanie najczęściej można spotkać gatunki drzew iglastych: sosny, modrzewie, świerki, jodły—z domieszką drzew liściastych takich jak: dąb, olsza, brzoza, osika. Siedliska borowe zajmują 51,8 % ogólnej powierzchni nadleśnictwa, lasowe – 48,2 %.

Przeciętna zasobności drzewostanów wynosi 207 m³/ ha, a ich przeciętny wiek to 51 lat¹⁸.

Nadleśnictwo organizuje polowania dla myśliwych krajowych i zagranicznych na: daniele, sarny, dziki, kaczki.

¹⁵ www.ugstromiec.pl (dostęp z dnia 20.09.2016)

¹⁶ www.ugstromiec.pl (dostęp z dnia 20.09.2016)

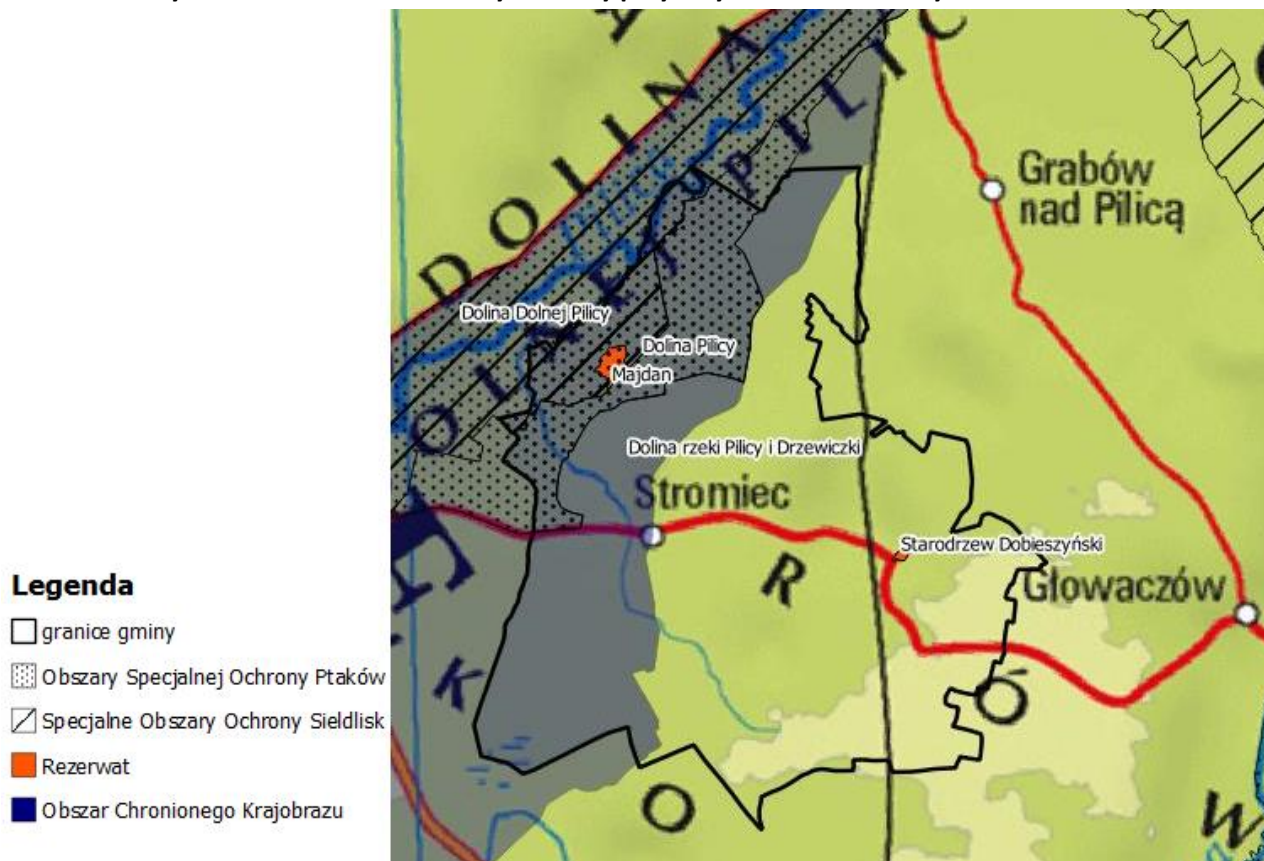
¹⁷ www.dobieszyn.radom.lasy.gov.pl

¹⁸ Ibidem

9.9.2 Formy ochrony przyrody

Rysunek 6. Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie Gminy Stromiec

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie Gminy Stromiec obszarowymi formami ochrony przyrody są: rezerваты (2), Obszar Chronionego Krajobrazu (1), Obszary Natura 2000 (2). Ponadto w gminie znajduje się 22 pomniki przyrody.

Rezerwat Majdan znajduje się w leśnictwie Turno, zajmuje powierzchnię około 51 hektarów. Utworzony został w celu zachowania zbiorowisk łągowych oraz grądu niskiego z wielogatunkowymi drzewostanami pochodzenia naturalnego. Nazwa rezerwatu pochodzi od nazwy uroczyska leśnego "Majdan", w którym się znajduje. Kompleks Majdan reprezentuje szczątkową pozostałość po dawnej Puszczy Stromieckiej.

Rezerwat Starodrzew Dobieszyński znajduje się w leśnictwie Ksawerów, zajmuje powierzchnię około 9 hektarów. Utworzony w celu zachowania unikalnego fragmentu Puszczy Stromieckiej. Nazwa rezerwatu pochodzi od wieku chronionego obiektu. Obejmuje zbiorowisko boru mieszanego ze starodrzewem dębowo-sosnowym naturalnego

pochodzenia. Rezerwat położony jest w pobliżu osady Dobieszyn i obejmuje najstarsze drzewostany dawnej Puszczy Stromieckiej o charakterze puszczańskim.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Pilicy i Drzewiczki” odznacza się dużymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, na które składają się: malownicze doliny Pilicy i jej dopływów z cennymi biocenotycznie kompleksami leśnymi oraz rozciągającymi się pasmowo rozległymi łąkami, rozproszone zadrzewienia i zakrzewienia, liczne ciek i oczka wodne. Bogactwo florystyczne omawianego terenu ma swoje odbicie w zróżnicowaniu faunistycznym. Gniazdują tu lub zatrzymują się bardzo liczne gatunki ptaków, w tym ginące i zagrożone, między innymi: bąk, błotniak stawowy, kropiatka, zielonka, kuklik wielki, cietrzew, nurogęś, bocian czarny, trzmielojad, żuraw, rycyk, derkacz, rybitwy, przepiórka, puchacz, dzierzba, podróżniczek.

Uwzględniając bogactwo awifauny lęgowej oraz występowanie gatunków rzadkich w skali europejskiej obszar ten został zaliczony do systemu ostoi ptaków o randze europejskiej.

Występują tu również liczne gatunki ssaków m. in. bóbr, norka amerykańska, łos, jelen, borsuk, daniel, nocki, mopek: znacznie rozwinięta jest herpetofauna m. in. rzekotka drzewna, ropucha paskówka, kumak nizinny, padalec, jaszczurka żyworodna, zaskroniec, żmija.

Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy (PLH140016) - obszar obejmuje 80 kilometrów, równoleżnikowo biegnący odcinek doliny Pilicy, szeroki na 1–5 km, pomiędzy Inowłodzem, a Ostrówkiem-Mniszewem (ujście do Wisły) oraz dolinę Drzewiczki. Północną granicę obszaru stanowi stroma skarpa, o wysokości względnej do 20 m, miejscami pokryta roślinnością kserotermiczną. Część południowa doliny Pilicy jest płaska, w znacznym stopniu pokryta lasami. Rzeka na tym odcinku meandruje, tworząc liczne wysepki, łachy i ławice piasku. Niskie wyspy są nagie, wyższe porośnięte zaroślami wierzbowymi.

Koryto Pilicy ma tu szerokość 100–150 m i łączy się z licznymi starorzeczami, zarośniętymi w różnym stopniu. Po wybudowaniu w 1973 r. zbiornika Sulejowskiego przepływ wody w rzece zmniejszył się o około 25 %. Naturalne zalewanie doliny podczas wezbrań powodziowych należą do rzadkości, co ma wpływ na zmniejszenie nawodnienia doliny. Terasa zalewowa jest częściowo zmeliorowana, dominują na niej łąki i pastwiska

o różnym stopniu wilgotności, zbiorowiska turzyc i trzcin. Wilgotne zagłębienia terenu porośnięte są wierzbami i olszą.

Część łąk i pastwisk, w tym zmeliorowanych, na skutek braku użytkowania porasta krzewami i drzewami lub zabagnia się. W części południowo-zachodniej na powierzchni kilkuset hektarów rozciągają się tzw. Błota Brudzewskie, największe torfowisko w dolinie, zmeliorowane i osuszone w znacznej części w poprzednich latach. Na południu, w okolicy miejscowości Promna, występuje kompleks trofianek (ponad 16 ha). Na obrzeżu obszaru, po południowej stronie rzeki pomiędzy Gapinem i Grzmiącą rozciąga się największy i najcenniejszy kompleks leśny obejmujący zróżnicowane siedliska leśne, od boru świeżego poprzez lasy łęgowe do olsu jesionowego. W okolicach Duckiej Woli znajduje się kompleks leśny Majdan. Są to głównie lasy sosnowe na piaszczystych glebach oraz płaty drzewostanów liściastych z olszą i dębem, zajmujące bogate siedliska grądowe i bagienne. Dominującym typem użytkowania ziemi są tereny związane z rolnictwem, a lasy zajmują niewiele ponad 20 % obszaru.

Zróżnicowana pod względem składu i wilgotności gleba, a także ekstensywne użytkowanie użytków zielonych stworzyły bardzo ciekawy, mozaikowy układ siedlisk, poczynając od kserotermicznych po bagienne. W ostoi utrzymują się duże kompleksy łąk. Obszar obejmuje pozostałości naturalnych lasów "spalskich", z których najcenniejsze są płaty starych dąbrów. W dolinie dobrze zachowały się także lasy łęgowe. Z tego obszaru podawanych jest 10 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 9 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Ostoja charakteryzuje się bogatą florą - stwierdzono tu występowanie 575 gatunków roślin naczyniowych, w tym rzadkie, zagrożone i prawnie chronione. Dolina jest od 1984 r. zasiedlona przez bobry, a od połowy lat 1990 przez wydry. Pilica jest jedną z ważniejszych w Polsce rzek z punktu widzenia ochrony ichtiofauny (występuje tu 7 gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG)¹⁹.

Obszar Natura 2000 Dolina Pilicy (PLB140003) - ostoja w znacznej części pokrywa się z Obszarem Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina Pilicy. Występują co najmniej 32 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Na

¹⁹ www.natura2000.gdos.gov.pl (dostęp z dnia 21.09.2016)

terenie ostoi stwierdzono 56 lęgowych gatunków ptaków związanych z siedliskami wodnymi i bagiennymi. W okresie lęgowym obszar zasiedla:

- 7%-10% populacji krajowej sieweczki obrożnej,
- 5%-10% populacji krajowej brodźca piskliwego,
- około 5% krwawodziba,
- 2%-4,5% dudka,
- około 2% rycyka,
- co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: batalion, bączek, bąk, błotniak stawowy, cyranka, czernica, gąsiorek, lelek, nurogęś, podróżniczek, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, sieweczka rzeczna, trzmiełojad, zimorodek; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: błotniak łąkowy, bocian biały, bocian czarny, krzyżówka, derkacz, jarzębatka, kropiatka, lerka, świergotek polny, zausznik²⁰.

9.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie Gminy Stromiec nie znajdują się zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy). Przypadki poważnych awarii przemysłowych mogą dotyczyć również wycieków substancji ropopochodnych w wyniku wypadków lub kolizji drogowych, gazu propan—butan z uszkodzonych ciśnieniowych zbiorników stacjonarnych i gazociągu.

10 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Głównymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji Programu są:

- zły stan wód powierzchniowych,

²⁰ www.natura2000.gdos.gov.pl (dostęp z dnia 21.09.2016)

- niedostateczna jakość powietrza (szczególnie w sezonie grzewczym).

11 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Cele i zadania przewidziane do realizacji w *Programie* nie wpłyną znacząco na obszar Natura 2000 oraz środowisko (przewiduje się oddziaływanie pozytywne lub neutralne). Analiza oddziaływania zadań przewidzianych w *Programie* na obszary Natura 2000 została przedstawiona w **tabeli 8** niniejszego dokumentu.

Bardzo ważnym elementem zapobiegającym ewentualnym negatywnym wpływom na obszary Natura 2000 jest ocena oddziaływania na środowisko. Należy pamiętać, że macierz oddziaływań planowanych działań w fazie budowy i eksploatacji (**tabela 8**) została wykonana z założeniem, że dla zadań inwestycyjnych planowanych w *Programie* będzie zachowane postępowanie w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a więc dla przedsięwzięć, które tego wymagają zostanie przeprowadzona procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, która zostanie zakończona decyzją środowiskową.

Tabela 8. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Stromcu	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	bezp. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	0	0
Termomodernizacja budynku OSP w Boskiej Woli	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	bezp. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	0	0	
Termomodernizacja budynku OSP w Bożem	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	bezp. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	0	0	
Przebudowa drogi w miejscowości Stromiec ul. Strażacka	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0
Przebudowa drogi w miejscowości Stromiec ul. Szkolna	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Przebudowa drogi w miejscowości Stromiec ul. Poświętna	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0
Przebudowa drogi w miejscowości Krzemień	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0	
Przebudowa drogi w miejscowości Krzemień	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0	
Przebudowa drogi w miejscowości Małe Boże	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0	
Przebudowa drogi w miejscowości Małe Boże	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0	

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Przebudowa drogi w miejscowości Piróg	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0	0
Przebudowa drogi w miejscowości Matyldzin	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0	0
Przebudowa drogi w miejscowości Lipskie Budy	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0	0
Przebudowa drogi w miejscowości Sułków	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	0	0	0
Budowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowości Olszowa Dąbrowa	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	0

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Rozbudowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowościach: Małe Boże (Nowa Wieś) i Niedabył (Zachmiel)	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
Rozbudowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowości Boska Wola	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Rozbudowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowości Pietrusin	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Rozbudowa wodociągowej sieci rozdzielczej w miejscowości Krzemień	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Edukacja ekologiczna		pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	0	0	

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Likwidacja dzikich wysypisk	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0

Objaśnienia do tabeli:

pośr. wpływ pośredni bezp. wpływ bezpośredni + wpływ pozytywny 0 wpływ neutralny - wpływ negatywny

Tabela 9. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko wybranych zadań ujętych w *Programie*

Obszar Interwencji	Rodzaj przedsięwzięcia	Oddziaływanie na środowisko
Ochrona powietrza i klimatu	Termomodernizacja budynków	<p>Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko zadań związanych z termomodernizacją budynków.</p> <p>Prace związane z realizacją ww. zadań będą, w miarę możliwości, prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza miesiącami od marca do końca sierpnia. Jeśli zachowanie powyższego terminu nie będzie możliwe, należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348). W przypadku ww. zwierząt lub świeżych śladów ich bytności ekspert wskaże dokładne miejsce ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu.</p> <p>Po przeprowadzeniu prac będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych. Jeżeli nie będzie to możliwe poprzez wykorzystanie naturalnych szpar i szczelin, na remontowanych budynkach będą umieszczane siedliska zastępcze (np. budki lęgowe). Charakter siedlisk zastępczych, ich lokalizacja, parametry i zagęszczenie będą dobrane odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej.</p>
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci wodociągowej	<p>Nowobudowane sieci przebiegać będzie głównie wzdłuż wytyczonych szlaków komunikacyjnych, co pozwoli na maksymalne ograniczenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w szczególności na powierzchnię ziemi oraz wodę.</p>

Obszar Interwencji	Rodzaj przedsięwzięcia	Oddziaływanie na środowisko
Ochrona powietrza i klimatu	Budowa i modernizacja dróg	Prace modernizacyjne dróg będą prowadzone na istniejących szlakach komunikacyjnych, w związku z czym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.
Gospodarka odpadami	Likwidacja dzikich wysypisk	Likwidacja dzikich wysypisk poprawi walory krajobrazowe terenu oraz pozytywnie wpłynie na jakość wód odpływającą z terenu składowiska. Przedsięwzięcie ograniczy powstawanie odorów oraz pozytywnie wpłynie nie tylko na ludzi, ale również na zwierzęta, których siedliska znajdują się w pobliżu składowiska.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż nie wykazano znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w *Programie*.

Zaplanowane zadania nie będą oddziaływały w sposób skumulowany na środowisko. Realizacja zadań, w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i ich prekursorów pozytywnie wpłynie na klimat. Siedliska zapewniających sekwestrację CO₂ zostaną zachowane.

W wyniku realizacji zadań ujętych w *Programie* siedliska występujące na analizowanym obszarze oraz objęte ochroną gatunki flory i fauny nie zostaną poddane negatywnym oddziaływaniom.

Zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408) żadne z gatunków roślin ani grzybów objętych ochroną nie ulegną zniszczeniu.

12 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w *Programie*

Z uwagi na fakt, że dla realizacji zadań ujętych w *Programie* nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, nieuzasadnione jest proponowanie działań alternatywnych. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku niezrealizowania zadań ujętych w *Programie* stan środowiska może ulec pogorszeniu, szczególnie w zakresie jakości powietrza i wód.

Spis rysunków

Rysunek 1. Podział województwa mazowieckiego na strefy	10
Rysunek 2. Lokalizacja źródeł promieniowanie elektromagnetycznego w Gminie Stromiec i okolicach –istniejące i potwierdzone stacje bazowe sieci komórkowych	13
Rysunek 3. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Stromiec	14
Rysunek 4. Obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat w Gminie Stromiec	16
Rysunek 5. Jednolite części wód podziemnych w Gminie Stromiec	17
Rysunek 6. Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie Gminy Stromiec	24

Spis tabel

Tabela 1. Klasyfikacja stref na podstawie wyników pomiarów.....	11
Tabela 2. Statystyki wyników modelowania matematycznego imisji dla wybranych zanieczyszczeń powietrza - średnie, średnioroczne wartości dla Gminy Stromiec	12
Tabela 3. Wyniki ocen Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) badanych w 2014 roku.	15
Tabela 4. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie Gminy Stromiec i powiatu białobrzeskiego.....	18
Tabela 5. Gospodarka ściekowa poza oczyszczalnią w Gminie Stromiec w latach 2012-2014	19
Tabela 6. Procentowy udział poszczególnych klas gleby w Gminie Stromiec.....	20
Tabela 7. Masa zebranych odpadów segregowanych (dane za rok 2015)	22
Tabela 8. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000	29
Tabela 9. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko wybranych zadań ujętych w <i>Programie</i>	34

Spis wykresów

Wykres 1. Procentowy udział ludności korzystającej z infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w latach 2013 - 2014	18
---	----

